Nr. 20 Kraków, 17 października 1910. Rok XIII

GAZETA LOSOWAŃ I HANDLOWA
MERKURY

Prenumerata MERKUREGO: Kor.
W Krakowie (rocznie) 3·40
z dostawą do domu 3·60
Na prowincyę . . . 3·60
Do Król. Polskiego . 6·—
Do innych Państw europejskich . . . . 7·—
Numer pojedynczy 20 hal.

DWUTYGODNIK
z dokładnym wykazem bieżących ciągnień losów, listów zastawnych i innych papierów wartościow. z dodatkiem corocznym: ROCZNIK FINANSOWY

Redakcya i administracya:
W KRAKOWIE, RYNEK GŁ. L. 5
Nr. telefonu 354
Wychodzi (bezpośrednio po każdem ważnem ciągnieniu) 2 i 16 każdego miesiąca

DZIAŁY:
EKONOMICZNY · HANDLOWY · ASEKURACYJNY · INFORMACYJNY

Prenumeratę przyjmuje Administracya „Merkurego" oraz Biuro dzienników pp. J. Hopcasa i A. Salomonowej w Krakowie; we Lwowie: Biuro dzienników S. Sokołowskiego (Pasaż Hausmana).

Ogłoszenia po 20 halerzy od wiersza, reklamy po 40 halerzy od wiersza przyjmuje Administracya oraz Rudolf Mosse w Wiedniu (także w Berlinie, Wrocławiu, Hamburgu itd.)

KRAKÓW Telefon 354 Rynek główny 5 Telefon 354 KRAKÓW

Obligacye komunalne Peszteńsko-ojczystej Kasy Oszczędności.

(Communal-Obl. d. Pester. vaterl. Sparcassa-Vereines).

Losowanie dnia 30 września 1910 w Budapeszcie.

4% **65-letnie** (16 losowanie).

Po **10000** kor. Nr.: 153 184 274 411 601 **1**617 **2**667.

Po **2000** kor. Nr.: 99 390 927 **2**074 286 709 **3**393 **4**267 760 898 **5**096 247 618 939.

Po **1000** kor. Nr.: **1**433 **3**259 358 875 **4**059 218 435 726 **5**137 247 276 **6**074 290 760 825.

Po **200** kor. Nr.: 133 220 427 741 **1**186 295 551 553 **2**477 594 637 **3**185 **4**053 341.

Wypłata od 1 kwietnia 1911 r.

4% **50-letnie** (36 losowanie).

Po **5000** fl. Nr.: 20 204 293 505 727 880 **1**023 043 874 **2**051 077 325 473.

Po **1000** fl. Nr.: 11 235 239 299 637 862 925 **1**024 029 184 618 991 **2**019 043 427 457 581 674 829 **3**113 245 274 282 915 **4**192 400 403 **5**119 470 936 **6**017 846 917 926 942 977 **7**362 400 420 817 895 **8**437 580 690 710 738 **9**208 271 565 647 716 870 891 902 **10**019 083 579 774 816 872 **11**146 364 414 519 653 725 802 870 **12**238 555 840 895 917 **13**584 712 738 982 998 **15**299 632 774 941 **16**252 278.

Po **500** fl. Nr.: 429 524 603 624 **1**057 227 297 365 395 588 797 **2**073 126 138 208 332 667 709 **3**294 345 383 548 797 876 938 **4**074 215 353 371 804 962 **5**132.

Po **100** fl. Nr.: 413 543 803 **1**328 698 712 **2**040 195 234 289 364 388 475 528 774 **3**011 280 849 **4**111 250 489 499 611 709 934 **5**066 198 368 686 756 885 888 945 **6**375 606 665 698 834 **7**430 804 **8**197 **8**272.

Wypłata od 1 kwietnia 1911.

4½% (22 losowanie).

Po **5000** kor. Nr.: 275 776 **1**959 **2**301 **3**194 323 **4**337 414 466 502 **5**865 **6**159 487 572 617 **7**143 182 **8**051 207 330 364 369 520 640 805 832 **9**588 595 701 727 933 **10**041 121 301 510 582 941 **11**031 210 302 382 494 570 573 **12**207 317.

Po **2000** kor. Nr.: 912 **1**116 148 356 580 768 828 **2**202 933 **3**919 **4**050 061 **5**142 143 177 216 313 544 914 **6**548 609 813 899 **7**034 198 341 513 **8**199 316 609 971 **9**026 399.

Po **1000** kor. Nr.: 219 661 962 **1**414 547 753 **3**099 115 **5**036 045 327 397 484 **6**875 892 970 **7**074 212 428 516 576 619 **8**021 031 124 159 175 372 639 639 679 760 **9**463 801 **10**653 896 904.

Po **200** kor. Nr.: 72 984 **1**556 617 998 **2**368 398 **3**677 858 **4**408 683 947 **6**122 200 530 565 677 **7**201 344 445 887 890 927 962 **8**064 696.

Wypłata od 1 kwietnia 1911 r.

4½% obligacye miasta Warszawy.

(4½% Obligationen der Stadt Warschau).

Losowanie dnia 1 (14) lipca i 1 (14) października 1910 w Warszawie.

Ser. V(1) po **1000** rub. Nr.: **27**252 303 804 887 **28**019 040 493 608 632 888 906 909 923 **29**150 312 377 398 533 568 649 661 726 807 861 **30**182 814 259.

Ser. V(1) po **500** rub. Nr.: **30**494 512 761 931 **31**098 252 491 707 816 **32**086 300 322 338.

Ser. V(1) po **100** rub. Nr.: **32**878 902 **33**469 536 740 751 867 886 954 975 **34**012 101 152 162 447 464 494 592 632 653 **35**050 281 404 596 683 780 817 930 956 **36**055 419 175 242.

Ser. VI po **1000** rub. Nr.: **36**550 623 668 691 820.

Ser. VI po **500** rub. Nr.: **37**156 290 575 589.

Ser. VI po **100** rub. Nr.: **37**722 817 863 959 985 **38**183 318 662 786 789 917 **39**038 117 127 216 311 362 698.

Ser. V(2) po **1000** rub. Nr.: **39**404 932 **40**188 402 405 450 494 606 680.

Ser. V(2) po **500** rub. Nr.: **40**719 897 **41**020 192 858.

Ser. V(2) po **100** rub. Nr.: **41**923 950 **42**150 242 668 677 942 990 **43**019 071 132 262 819 **44**220 614 756 924 930 **45**340.

Ser. VII po **1000** rub. Nr.: **45**936 **46**836.

Ser. VII po **500** rub. Nr.: **51**211 212 357 358 363 364 404 491 492 **52**325 326 743 744 757 758 861 862 873 874 **54**179 180 187 188 247 248 923 924 **55**703 704 721 722 813 814.

Ser. VII po **300** rub. Nr.: **60**416-915 **61**161-465 **64**001-005 **66**001-995 **67**486-490 **68**741-745 **78**411-940 **82**906-910.

Ser. VII po **100** rub. Nr.: **97**921-940 **98**651-820 **102**901-910 **103**211-370 **114**291-390 **128**901-810 **131**431-440 **137**381-390 **141**921-930 **146**231-480 **150**371-650 **151**901-910 **157**971-980 **161**811830 **165**961-970 **166**511-520 **167**071-850 **173**931-940 **174**411-880 **178**101-110 **179**051-060 **185**221-940 **186**601-610 **188**411 420 **196**231-950 **198**051-060 **199**611-620 **211**601-110 **219**691-700 **223**311-770 **224**081-090 **225**171-180 235822-930 **239**911-920 **244**121-900 **245**681-690 **246**301-630 **252**291-320 **257**771-810 **260**681-690 **266**271-580.

Loterya c. k. Policyi wied. (koronowa).

(Lotterie der Wiener k. k. Polizeibeamten).

Losowanie d. października 1910 we Wiedniu.

2430 6340 6493 9093 17999 23791 27565 **31808** (500 koron) 37343 41076 45047 45654 46381 50209 56742 61934 63730 68659 **69010** (100 koron) 75867 84522 85918 87405 89513 99016 100903 103120 103316 106277 108870 115178 120905 121490 129230 135626 135953 137596 139712 **140955** (100 koron) 146631 153500 156197 157564 **159824** (**5000** koron) 170081 179055 183434 **185078** (100 koron) **185885** (**30000** koron) 186486 187567 192188 207298 207615 215119 **217146** (100 koron 219181 224699 234032 234550 235510 236076 **236355** (**1000** koron) 242488 **244364** (500 koron) 249536 250650 254103 261775 263357 267106 268464 268697 270304 272521 278648 280430 282864 298623 **304857** (100 koron) 308622 309724 311811 313288 318018 318586 321238 327172 328286 330172 331752 333359 344770 364891 365183 366671 367141 382287 385407 392746.

Wypłata od 7 stycznia 1911.

7 poprzednich i 7 następnych numerów do każdej z powyższych liczb wygrały mniejsze wygrane.

Losy tureckie 400-frankowe z r. 1870.

(Türkische 400-Franks-Lose).

214 losowanie dnia 1 października 1910 r. w Konstantynopolu.

Wylosowano następujące numera:

15201—05	235926—30	699286—90	1002606—10
16641—45	239601—05	699296-300	1005976—80
18296-300	239996-40000	701346—50	1007371—75
19926—30	240081—85	718071—75	1009126—30
19941—45	242811—15	721586—90	1019341—45
27906—60	244126—30	728511—15	1019466—70
28356—60	256326—30	740526—30	1029021—25
34411—15	257231—35	741091—95	1033371—75
51896-900	267671—75	748471—75	1037546—50
57086—90	278651—55	758671—75	1038066—70
60601—05	297431—35	761321—25	1040326—30
69751—55	311981—85	764441—45	1068481—85
69836—40	312211—15	775281—85	1087441—45
76131—35	313476—80	776581—85	1093146—50
77266—70	317521—25	786151—55	1094401—05
80961—65	321666—75	786296-300	1099981—85
90146—50	322556—60	786411—15	1112131—35
95676—80	336196-200	793821—25	1122176—80
95926—30	340361—65	808621—25	1129311—15
99926—30	346851—55	818601—05	1129776—80
103271—75	351676—80	819216—20	1143961—65
106086—90	352026—30	822191—95	1148031—35
109046—50	371466—70	826881—85	1160011—15
115751—55	378281—85	827861—65	1161396-400
115841—45	396271—75	836471—75	1165166—70
119811—15	405241—45	836866—70	1172761—65
122381—85	417176—80	836891—94	1176371—75
127181—85	418556—60	842281—85	1182611—15
131481—85	435606—10	848751—55	1200271—75
134981—85	443161—65	850706—10	1202616—20
149646—50	443941—45	851211—15	1202966—70
149676—80	444036—40	853666—70	1216241—45
150461—65	453051—55	859136—40	1222696-700
159891—95	470631—35	888091—95	1229166—70
164131—35	477326—30	888346—50	1247861—65
168816—20	491631—35	888716—20	1266736—40
170786—90	492946—50	901826—30	1271126—30
180161—65	505166—70	902156—60	1280341—45
185921—25	523536—40	914216—20	1281776—80
190326—30	541926—30	916186—90	1283111—15
196141—45	543371—75	917336—40	1291331—35
196196-200	544261—65	919526—30	1297066—70
204101—05	566866—70	925526—30	1299666—70
204421—25	571701—05	928691—95	1305281—85
206176—80	587671—75	943266—70	1306531—35
207921—25	588441—15	946801—05	1317576—80
210701—05	592601—05	951676—80	1319486—90
212696-700	592971—75	964911—15	1324121—25
213356—60	637506—10	967306—10	1327161—65
220921—25	638101—05	967566—70	1353176—80
221421—25	640061—65	970436—40	1363086—90
227056—60	655701—05	972881—85	1370146—50
228236—40	675966—70	982306—10	1375376—80
231236—40	698151—55	995416—20	1400946—50
234611—15	698711—15	995471—75	1401131—35

1406436—40	1532146—50	1673531—35	1833516–20
1410586—90	1534036—40	1674996-50000	1846441—45
1412151–55	1538851—55	1680116—20	1849011—15
1432206—10	1542881—85	1683501–05	1865356-60
1433026—30	1556616-20	1686206—10	1868031–35
1439016—20	1558211—15	1691141–45	1880211–15
1446416—20	1566581—85	1691601–05	1881311 15
1452591—95	1567261—65	1693606—10	1891156—60
1463826—30	1569386 90	1733451—55	1896466–70
1466126—30	1569986—90	1741951—55	1904451–55
1490226—30	1571511—15	1759021–25	1927216—20
1498751—55	1583126–35	1762981—85	1944631–35
1500351—55	1607971–75	1772286 90	1951686–90
1503046–50	1611871–70	1774116—20	1957086—90
1503186—90	1613911—15	1786671–75	1961916–20
1508956–60	1621041—45	1792656—60	1962076 80
1512306—10	1623136—40	1799661—65	1966401—05
1517546–50	1630476-80	1812796-800	1970391—95
1518156–60	1637246–50	1827376-80	1970896-900
1521671—75	1651151—55	1824441—45	1976771–75
1524141—45	1654176—80	1828956—60	
1528111—15	1666896-900	1830421—25	
1531926—30	1666941—45	1832121—25	

Główne wygrane:

Nr.	Franków	Nr.	Franków	Nr.	Franków
1317576	**200000**	313477	1000	1306531	1000
185925	4000	322557	„	1353179	„
312211	„	340363	„	1353180	„
95926	1250	351678	„	1406440	„
185921	„	371466	„	1439018	„
204421	„	477327	„	1466129	„
220923	„	587672	„	1490230	„
786413	„	721586	„	1538855	„
1019344	„	826882	„	1569388	„
1087443	„	836868	„	1654177	„
1094401	„	853667	„	1774117	„
1306532	„	888346	„	1774119	„
1583127	„	1122477	„	1849014	„
1762985	„	1172765	„	1944631	„
1966404	„	1202970	„	1944632	„
69754	1000	1283113	„	1961920	„
103273	„	1291331	„		

Wszystkie inne numera, zawarte w powyższym wykazie, wygrały po 400 franków.

Wypłata wiekszych wygranych bez potrącenia, wygranych po 400 franków kwotą 60%.

Wypłata od 1 grudnia 1910 r.

5% listy zastawne Towarzystwa kredytowego miasta Częstochowy.

(5% Pfandbrf. des Creditver. der Stadt Częstochowa).

19 losowanie 1 października 1910.

Po **1000** rub. Nr.: 27 42 557 680 **1**942 949.
Po **500** rub. Nr.: 242 447 560 615 748 765 820.
Po **250** rub. Nr.: 168 280 437 713 734 838 849 899.
Po **100** rub. Nr.: 1 4 7 23 74 138 150 153 276 284 286 312 316 325 340 354 369 382 401 408 415 421 426 427 437 455 476 497 535 575 628 636 647 657 659 672 713 719 725 749 764 785 797 815 823 826 855 872 909 911 935 961 975 986 993 **1**007 015 052 144 145 176 198 199 202 213 221 228 241 262 267 271 273 380 395 400 408 465 468 478 568 584 585 611 613 637 648 674 696 718 725 731 735 774 805 840 855 884 906 921 926 929 949 963 996 997 **2**019 035 078 088 104 129 142 162 168 172 174 194 214 242 258 315 320 325 414 427 429 447 457 495 **2**498.

Wypłata od dnia 2 lutego 1911 r.

4½% listy zastawne galic. Banku krajowego.

(4½% galiz. Landesbank-Pfandbriefe).

52 losowanie 1 października 1910 we Lwowie.

Serya I. po **100** kor. Nr.: **1**396 **2**443 **3**568 **4**160 215 245.
Serya III. po **1000** kor. Nr.: **5**605.
Serya IV. po **2000** kor. Nr.: **12**165.
Serya V. po **10000** kor. Nr.: 350 557 **3**110 567 767 **4**213 543 753 793 **5**137 332 680 864 923 **6**230 264 446 539 697 962 **7**039 244 334 498 872 889 991 **8**132 450 492 524.

Wypłata 31 grudnia 1910.

4-procentowe (33 losowanie).

Serya I. po **100** kor. Nr.: 266 **1**473 **2**004 073 126 226 456 467 589 674 826 986 **3**295 318 424 456 602 696 **4**798 915 **5**141 187 270 340 385 420 573 605 696 832 890 902 **6**652 654 691 911 **7**011 057 085 100 116 196 411 460 462 560 565 612 857 874 **8**055 089 096 181 217 243 286 516 594 601 **9**052 077 322 341 394 449 498 526.

Serya II. po **200** kor. Nr.: 117 606 610 **1**093 230 325 536 605 771 849 920 **2**022 150 225 293 436 504 555 766 837 **3**176 474 557 828 841 855 937 956 **4**004 212 313 351 471 580 712 724 **5**043 252 310 680 689 872 **6**129 281 445 460 516 573 687 804 874 881 997 **7**069 219 452 742 806 842 862 881 904 **8**056 069 286 323 513 729 896 **9**263 760 857 927 983 **10**075 448 571 998 **11**262 648 **12**075 127 266 626 **13**227 256 330 626 **14**001 050 073 109 133 232 277 360 648 708 767 829 836 839 849 855 986 **15**022 114 169 298 343 861 886 921 **16**035 089 117 215 260 454 538 **17**015 068 197 234 400 482 519 580 714 **18**506 610 706 763 974 **19**162 411 439 454 471 510 578 648 712 759 916 **20**075 132 392 408 724 **21**007 026 183 277 338 364 533 563 566 620 733 917 **22**236 271 313 590 593 686 790 857 **23**087 399 427 434 598 749 809 991 **24**016 085 317 607 687 707 860 **25**032 042 407 409 461 685 822 916 **26**099 101 235 533 692 800 808 955 985 **27**164 291 320 321 402 414 455 517 526 528 537 540 581 618 683 715 731 770.

Serya III. po **1000** kor. Nr.: 25 44 145 330 437 531 967 **1**003 099 142 183 211 383 420 469 482 509 869 **2**067 194 297 318 343 511 708 861 969 **3**209 226 337 383 409 523 629 638 928 936 **4**079 085 104 117 336 347 440 538 620 744 881 **5**035 040 133 203 314 374 586 610 651 798 904 936 958 **6**065 195 392 580 614 701 728 748 866 254 386 491 558 599 651 846 849 957 **8**072 168 373 476 511 517 716 734 869 966 **9**107 143 179 266 735 763 788 927 931 **10**476 619 700 739 **11**052 393 575 668 **12**070 259 612 684 794 **13**078 133 697 794 798 965 **14**073 269 330 340 374 456 555 668 772 886 **15**313 356 358 371 386 573 721 732 778 **16**109 227 286 481 502 670 686 789 **17**496 526 549 662 802 857 **18**080 116 206 469 541 661 664 915 974 993 **19**061 128 210 621 638 733 **20**326 364 440 620 703 862 967 **21**019 198 373 377 388 453 466 494 512 707 804 903 918 **22**007 043 148 203 661 945 **23**060 095 127 133 456 949 **24**032 050 075 144 154 219 310 311.

Serya IV. po **5000** kor. Nr.: 215 224 287 544 840 933 **1**104 180 322 340 442 450 498 743 906 955 980 **2**013 171 253 391 837 919 929 **3**127 242 266 314 472 489 588 684 743 907 **4**310 567 775 **5**013 115 238 264 274 285 405.

Serya V. po **10000** kor. Nr.: 990 **1**240 994 **3**925 **4**723 985 **5**016 **6**307 353 970 **7**495 **8**121 699 738.

Wypłata od 31 grudnia 1910.

4% 56-letnie listy zastawne galicyjskiego Towarzystwa kredytowego ziemskiego.

4% 56-jähr. Pfandbriefe des gal. Bodenkredit-Vereines.

Losowanie dnia 12 października 1910 r. we Lwowie.

Ser. I. po **20000** kor. Nr.: **1**756 **2**095 209 **3**041 237 **5**185 442 488 849 **6**015 100.

Ser. II. po **10000** kor. Nr.: **2**014 **3**648 **4**841 **5**629 **6**127 538 **7**592 928 **8**243 427 **10**298 361.

Ser. III. po **1000** fl. Nr.: 140 534 545 973 **1**060 188 325.

Po **2000** kor. Nr: **1**477 646 794 **2**157 270 288 450 571 879 **3**205 **4**130 158 232 328 **5**301 819 **6**126 329 623 703 841 **7**622 679 786 **8**101 484 682 705 **10**929 997 **11**100 145 146 785 **12**504 **13**344 **14**096 239 246 **15**143 258 580 **16**204 **17**360 843 876 985 **18**742 881 **19**049 140 243 795 **20**970 **21**069 503 574 626 910 **22**373 525 **23**078 523 724 **24**196 252 292 634 **26**164 260 585 **27**429 **28**071 **30**461 647 **31**748 **32**161 **41**939 **42**200 **48**182 420 **49**576 **51**802.

Ser. IV. po **500** fl. Nr.: 204.

Po **1000** kor. Nr.: **2**034 969 **3**200 836 **4**124 587 717 871 **5**575 597 804 961 **6**448 460 495 612 **7**073 411 732 775 **11**407 **12**662 **13**620 792 **14**843 **15**142 **16**015 385 **18**217 454 **19**189.

Ser. V. po **100** fl. Nr.: 932 **1**028 129.

Po **200** kor. Nr.: **1**488 **2**600 **3**481 902 912 **4**049 574 **5**171 394 459 717 778 **6**593 700 720 824 861 **7**155 200 571 625 **8**124 494 538 **9**180 909 **10**304 977 **11**216 421 918 999 **12**674 853 **13**857 **14**001 044 206 465 547 564 940 **15**246 **16**609 696 819 **17**035 418 491 **18**112 159 207 432 593 596 **19**107 683 **24**257 **25**043 454 **27**759 **28**407 511 **31**278 646 **32**722 759 **35**672 **37**965 **40**334 544 **41**339.

Wypłata od 31 grudnia 1910 r.

Loterya Białego Krzyża po 1 kor.

(Weisse Kreuz-Lotterie)

Ciągnienie dnia 15 października 1910 w Wiedniu.

Główne wygrane:

Nr. **36474** kor. **75000**, Nr. **304711** kor. **10000**.

Po **400** kor. numera **542506**, **615790**, **1000** kor. numer **394033**.

Zupełna lista w następnym numerze.

Loterya Sanatoryum nauczycielskiego po 1 kor.

Ciągnienie zostało odłożone na dzień 30-go września 1911 r.

4½% węgierskie bony skarbowe.

W czasie zeszłorocznych obaw wojennych rząd węgierski emitował 215 milionów koron 4½% bonów skarbowych, płatnych z końcem bieżącego roku, w nadziei, że uda mu się później zamienić te bony na 4% rentę koronową. Tymczasem targ walorów lokacyjnych nie poprawił się, a kursa rent po przejściowej zwyżce w zeszłym roku, notują obecnie na tym samym niskim poziomie, co podczas niepokojów bałkańskich. Rządowi węgierskiemu nie pozostało więc innego wyjścia, jak zastąpić dawne bony nowymi bonami. Emisya tych nowych 4½% bonów w kwocie 250 milionów koron, które są płatne za 3 lata, odbywa się w bieżącym tygodniu po kursie 99·40 za sto. Pierwszeństwo do nowych bonów mają wła-

ściciele starych bonów, reszta zostanie rozdzieloną między subskrybentów.

Nowe bony są bezpieczną i pewną lokacyą kapitałów, widoków zwyżek kursowych jednak nie przedstawiają.

Rewolucya w Portugalii.

Sensacyjne wypadki w Portugalii pozostały na giełdzie bez wpływu. Giełda wychodzi z założenia, że rewolucya nie wpłynie na stosunki międzynarodowe, a zmiana rządów jest dla zagranicy obojętną. Z obawy wewnętrznych nieporządków reagowały tylko walory portugalskie, renta tego państwa obniżyła się z $67^1/_2$ na $64^1/_2$. Walory portugalskie są notowane w Paryżu, Berlinie i Londynie, u nas wcale nie są znane.

Nadmienić należy, że rząd portugalski kilka lat temu zawiesił wypłatę kuponów, a dopiero po dłuższym czasie ugodził się z wierzycielami. Przywódcy nowej republiki oświadczyli, że zobowiązaniom wobec zagranicznych wierzycieli zadość uczynią.

W sprawie komiwojażerstwa.

Współczesne pokolenie handlowe nie zrozumiało, zdaje się, dostatecznie swego przeznaczenia. Nie zrozumiało, gdyż nie wskazano mu może tych dróg i widnokręgów, na których przyszłość handlu oprzeć się musi.

Jednostronne skierowanie wszystkich sił, do czynności kantorowych, uwięziło cały legion ludzi zdolnych przy biurku korespondenta, lub buchaltera, niwecząc w nich polot i inicyatywę.

Błąd ten jest w każdej chwili do naprawienia. Stanowisko jest do zdobycia, choć może nie bez trudu. Należy sobie tylko jasno zdać sprawę z niewymownie doniosłego znaczenia, jakie w organizacyi handlu współczesnego zajął komiwojażer i należy zapytać, czy są przyczyny, dla których tak nieliczny zastęp podróżujących rekrutuje się z polskich sił handlowych.

Znaczenie komiwojażerstwa i wartość dobrego komiwojażera rozumie znakomicie każdy fabrykant, każdy kupiec, sięgający poza obręb miasta. Rozumie on wielką doniosłość i odczuwa jeszcze bardziej brak ludzi, którym powierzyćby można nieraz cały rozwój przedsiębiorstwa.

Niezdawanie sobie sprawy z wagi i powagi stanowiska wojażera występuje raczej ze strony całego inteligentnego ogółu, i tu cicha opinia rozstrzyga. Młodzież handlowa przy wyborze drogi, stroni od zetknięcia się bezpośredniego z szerokiem łożyskiem, którem płynie towar i wciska się w wązkie życie kantorowe. Jest w niej prawie powszechny brak zrozumienia, że komiwojażerstwo — to dziś jedna z najważniejszych podwalin handlu, że ono to stanowi często o biegu fabryki i przedsiębiorstwa.

Błąd ten, że młodzież chętniej idzie do czynności kantorowych, niż towarowych lub komiwojażerstwa, jest tem dziwniejszy, że, naogół biorąc, w charakterze kultury naszej prędzej leży lotna inicyatywa, szybkie oryentowanie się, zręczne przedstawienie danej sprawy, barwność usposobienia, aniżeli mrówcza pracowitość, mozolna dokładność — inaczej mówiąc, łatwiej z takiego charakteru można wypracować dobrego komiwojażera, niż znośnego buchaltera.

Powinny w tym kierunku działać wyższe szkoły handlowe, powinni kupcy i fabrykanci sami nie szczędzić czasu i pracy, aby z młodego materyału wyrobić odpowiednich pracowników; powinno wreszcie całe społeczeństwo, które, niestety, chce tak mało o handlu wiedzieć, uznać, jak doniosłe stanowisko wyznacza handel dzisiejszy komiwojażerowi. *S. L.*

Kronika handlowa.

Giełda towarowa we Lwowie. W bieżącym roku otwartą zostanie we Lwowie giełda towarowa. Giełda taka oddać może wielkie przysługi rolnictwu i kopalniom nafty, o ile ograniczać się będzie na handlu realnym, a nie ażyotyżawym.

Spadek walorów naftowych. Z początkiem bieżącego miesiąca walory naftowe spadły wskutek oświadczenia londyńskiego zastępcy Standard Oil Company, że ceny dopóty obniżać będzie, dopóki temu towarzystwu nie uda się pokonać konkurencyi. Oświadczenie to wywołało baissę walorów naftowych także w Anglii, gdzie akcye Shell Transport Company spadły z 85 na 80 szylingów. Akcye te notowały w lipcu 100 szylingów.

Austryackie towarzystwo akcyjne dla hoteli i zakładów kuracyjnych w Abacyi, które zakupiło Abacyę od kolei południowej ukonstytuowało się z kapitałem 8 milionów koron, składającym się z 10.000 akcyj zakładowych i 10.000 akcyj pierwszeństwa po 400 koron.

Stopa dyskontowa banku austro-węgierskiego, która miała być podwyższoną 13 b. m. pozostała niezmienioną. Stosunki targu pieniężnego trochę się poprawiły. Zarząd banku kierował się również względami na emisyę bonów skarbowych, dla której podrożenie stopy byłoby niekorzystne.

Nowe akcyjne fabryki cukru. Fabryki cukru firmy „Bracia Redlich i Berger“ w Wiedniu zamienione zostały przez austr. Zakład kred. ziemski na towarzystwo akcyjne pod firmą: „Towarzystwo akcyjne dla przemysłu cukrowego“ z kapitałem 6 milionów koron w 15,000 akcyach po 400 koron.

Fabryki cukru firmy Schoeller & Co w Czakowicach i Wrdy zostały przez ten sam bank zamienione na towarzystwo akcyjne pod firmą: „fabryki cukru Schoeller & Co tow. akc.“ z siedzibą w Wiedniu. Kapitał akcyjny wynosi 14 mil. kor. w 35,000 akcyach po 400 koron.

Ruch budowlany jest obecnie bardzo ożywiony. W Wiedniu został sprzedany tak zwany „Freihaus“ na Wiedener Haupstrasse celem zburzenia. Kompleks ten mający 27.000 metrów kwadratowych, będzie rozparcelowany w cenie 300 do 600 koron za metr kwadratowy.

W Krakowie powstał cały szereg nowych domów a wielka ilość jest w budowie. Brak mieszkań już się nie daje tak we znaki.

We Lwowie budują 400 domów. Trudno sobie wyobrazić, ażeby taka wielka ilość nowych mieszkań była potrzebną. Ruch ten jest spekulacyjny i ryzykowny.

Peszteńsko-węg. bank komercyalny miał objąć węg. bank agrarny. W ostatniej chwili rokowania się rozbiły. Zdaje się, że bank komercyalny nie chciał zapłacić ceny 520 koron za akcyę, którą wielcy akcyonaryusze żądali.

Krach w Chinach. Rozgałęziona w lecie spekulacya w akcyach gumowych wywołała krach w Chinach. Prawie wszystkie banki chińskie w Szangaju zawiesiły wypłaty. Guma stała się artykułem ważnym z powodu rozwoju przemysłu automobilowego, a cena podniosła się od r. 1908 do maja b. r. z 3 kor. 30 hal. na 15 kor. Wywołało to cały szereg nowych przedsiębiorstw, a akcye tych przedsiębiorstw podniosły się raptownie. W lipcu nastąpił przełom. Cena gumy z powodu nadprodukcyi spadła na 7 kor. 20 hal., a w tym samym stosunku i akcye. Ofiarą tego spadku stały się banki chińskie, gdyż tutejsi kupcy i najwyżsi urzędnicy byli silnie zaangażowani.

Monopol naftowy na Węgrzech. Rząd węgierski przedłożył sejmowi projekt ustawy, w sprawie płynnych i lotnych produktów ziemnych. Ustawa ma na celu uregulowanie produkcyi nafty. Prywatne próby eksploatacyi nafty okazały się na Węgrzech daremnemi, chociaż wiele przemawia za tem, że na Węgrzech są wielkie źródła naftowe. Wskazanem jest przeto, aby państwo samo ujęło w ręce wydobywanie nafty. Trzeba pokrycie potrzeb kraju uniezależnić od produkcyi galicyjskiej. Ustawa nowa niema dążyć do zmonopolizowania kopalń nafy; idzie o to, aby w gospodarstwie naftowem państwo grało naczelną rolę. Projektowana ustawa da państwu prawo przekazywania uprawnień do szukania nafty prywatnym osobom pod odpowiednimi warunkami. Obce kapitały mogłyby inaczej łatwo opanować źródła węgierskie. Celem będzie nie zakładanie rafineryi lub sprzedaż nafty przez rząd, lecz zmonopolizowanie kopalń nafty z tem zastrzeżeniem, że w uzasadnionych wypadkach uprawnienia z tej ustawy płynące, mogą być przenoszone na osoby prywatne.

Przegląd giełdowy.

Mała ulga w stosunkach pieniężnych wystarczyła, ażeby publiczność zapomniała o wszystkich przestrogach, pochodzących ze sfer poważnych. W pojedyńczych walorach czynna była spekulacya w Budapeszcie, która operuje głównie pogłoskami, nie dającemi się sprawdzić. Zauważyć należy, że każdorazowe sprolongowanie walorów na giełdzie peszteńskiej, które się odbywa w połowie i w końcu każdego miesiąca napotyka na trudności, co świadczy o olbrzymich zaangażowaniach w walorach na tamtejszej giełdzie. Właściciele czekają na sposobność pozbycia się tych walorów po wyższych cenach, kursa są jednak tak wygórowane, że niewiadomo czy im się to uda.

Przechodząc do szczegółów transakcyj wykazują z akcyj bankowych zwyżki kursowe: Unionbanki z 623 na 635, Laenderbanki z 533 na 535, akcye kredytowe z 668 na 670, węg. komercyalne z 3835 na 3900, węg. agrarne z 499 na 506 i węg. handlowe z 750 na 764.

Z akcyj transportowych podniosły się Lloyd z 576 na 587, natomiast wykazują wszystkie inne walory zniżki kursowe, i tak spadły akcye Aussig Teplitz z 1940 na 1920, Buschthierader z 2455 na 2400, kolei północnej z 5260 na 5210 i Staatsbahny z 763 na 759.

Z walorów przemysłowych były najwięcej faworyzowane walory budowlane i żelazne. Podniosły się akcye Unionbaugesellschaft, które budować będzie nowe domy na „Freihaus“ z 234 na 252, Unionbaumaterialien z 244 na 250, Wienerberger Ziegel z 815 na 835. Z walorów żelaznych podniosły się Alpiny z 770 na 773 i Rima z 697 no 703. Podskoczyły również akcye Skody z 392 na 406, fabryki broni z 730 na 740, a to z powodu spodziewanych uchwał delegacyjnych tyczących się nowych wydatków na wojsko.

Walory lokacyjne nieco słabsze. Z walorów galicyjskich obniżyły się listy ziemskie z 92·95 na 92 65.

Losy również słabsze. O ile się zdaje loterya klasowa zostanie u nas wprowadzoną, co byłoby wielką konkurencyą dla przecenionych u nas losów. Obniżyły się losy państwowe z r. 1860 z 1715 na 1672.50, te same po 100 zł. 458 na 444, z r. 1864 z 650 na 648. Zakładu kredytowego i hipoteczne o 2 kor., m. Lublany z 93 na 91, austr. i węgierskie czerw. Krzyża o 2 kor., kredytowe z r. 1858 z 525 na 523.

Dzień dzisiejszy na giełdzie.

Ogłoszony wykaz kartelu żelaznego za wrzesień wykazuje niespodziewanie ubytek w konsumcyi, co się nie zgadza wcale z optymistycznemi sprawozdaniami towarzystw żelaznych. Z tego powodu giełda dzisiejsza była mimo zażegnania strajku kolejowego we Francyi i bardzo silnej tendencyi giełdy nowojorskiej raczej słabszą. Obniżyły się Alpiny z 673 na 671½, Staatsbahny z 759½ na 758 i Laenderbanku z 535 na 533½. Jedynie Unionbanki podniosły się na 637, a to w związku z projektowaną emisyą pożyczki na inwestycye telefoniczne, w którym to przemyśle Unionbank jest interesowany.

Odpowiedzi Redakcyi.

Z. H. Kupna losów na cele spekulacyjne polecić nie możemy. Kursa dzisiejsze są wygórowane i straty w razie wylosowania najmniejszą wygraną dość znaczne. Oprócz tego zachodzi możliwość konkurencyi dla losów przez projektowane zaprowadzenie loteryi klasowej. Na Węgrzech popyt na losy po zaprowadzeniu loteryi klasowej znacznie zmalał, tak iż losy z wygranemi milion koron, pół miliona koron itd. można nabyć poniżej wartości najmniejszej wygranej.

L. S. Kursa ważniejszych walorów spekulacyjnych amerykańskich podniosły się od zeszłego miesiąca, w którym to czasie na te walory zwróciliśmy uwagę, o 6 dolarów, to jest o 30 koron. Zwyżki takie należą

u nas do sensacyjnych, podczas gdy w Nowym Jorku fluktuacye kilkudziesięciu koron są na porządku dziennym.

D. W. Panuje ogólne przekonanie, że bank austro-węgierski tylko przez wzgląd na subskrypcyę 4½% bonów nie podwyższył stopy. Po subskrypcyi podwyższenie nastąpi.

Urzędowe kursa giełdy wiedeńskiej:

Wiedeń, dnia 15 października 1910.

	Dywid.	Płacą kor. hal.	Żądają kor. hal.
Renty (za 100 kor.).			
4²/₁₀% renta wspólna koronowa . . .		95 15	95 35
4% „ „ nieskonwertowana		96 80	97 —
4% „ austryacka złota 125 fr. .		115 45	115 65
4% „ „ koronowa . .		93 10	93 30
3½% „ „ inwestycyjna .		83 10	83 30
4% „ węgierska koronowa . .		91 75	91 95
3½% „ „ inwestycyjna .		80 95	81 15
4% „ „ złota 125 fr. .		111 40	111 60
Obligacye (za 100 kor.).			
4% gal. pożyczka krajowa z r. 1893 .		92 60	93 60
4% „ obligacye propinacyjne . . .		97 50	98 50
5% obligacye propinac. bukowińskie .		100 70	101 40
4% pożyczka m. Krakowa		92 55	93 55
4% pożyczka m. Lwowa z r. 1896 .		89 35	90 35
4% pożyczka m. Lwowa z r. 1900 . .		92 15	93 15
4% węg. obligacye indemnizacyjne . .		92 05	93 05
4½% Bułgarska pożyczka		91 —	92 —
5% Bułgarska pożyczka tytoniowa . .		120 —	121 —
5% renta rosyjska 1906 r.		103 70	104 20
Listy zastawne i obligacye komunalne.			
4% listy zast. austr. pow. Zakł. kred. ziem.		94 30	95 30
5% listy zast. gal. Banku hipot. prem.		109 75	111 25
4½% „ „ „ „ „		99 10	99 60
4% „ „ „ „ „ koron.		93 25	94 25
4% listy zast. gal. Tow. kred. z. nieokr.		96 50	97 50
4% listy zast. gal. Tow. kred. z. 41 let.		95 40	96 40
4% listy zast. gal. Tow. kred. z. koron.		92 15	93 45
4½% listy zast. gal. Banku krajow. .		99 50	100 50
4% „ „ „ „ „ 57½ l.		94 —	95 —
4½% obl. kom. gal. Banku kraj. III em.		99 50	100 50
4% obl. kom. Banku kraj. IV. em. . .		92 80	93 80
4% oblig. kolejowe gal. Banku kraj. .		92 80	93 80
4% listy zast. Banku krajowego bukow.		94 —	95 —
4% listy zast. Peszt. węg. Banku komerc.		92 —	93 —
4½% oblig. komun. Peszt. węg. Banku komerc. 10% prem.		101 90	102 90
4% obl. kom. Peszt. węg. B. kom 5% prem.		93 —	94 —
4% list. zast. austr. węg. Banku . .		98 75	99 75
3½% listy zast. węg. inst. kred. ziemsk.		83 50	84 50
Priorytety (za 100 kor.).			
4% kolei Lwowsko-Czerniow. 10% pod.		87 65	88 65
4% Lwowsko-Czerniow. nieop. 100 złr.		93 —	94 —
3% prior. kol. Dux Bodenbach . . .		75 85	76 85
3% „ „ połud. za 500 frank. .		269 —	270 —
4% obl. węg. kolei lok. 5% prem. . .		92 50	93 50
Akcye banków (za sztukę)			
Banku Anglo austr. 240 kor.	17·—	316 75	317 75
Zakł. kred. d. hand. i przem. 320 k.	32·—	669 75	670 75
Węg. banku kredyt. 400 kor. .	40·—	857 75	858 75
Gal. banku hipotecznego 400 kor.	36·—	688 —	691 —
„ „ dla hand. i przem. 400 k	24·—	460 —	462 —
Banku dla kraj. koronnych 400 k.	26·—	534 —	535 —
„ Austro-węg. 1200 kor.	81·40	1864 —	1874 —
„ Związk. (Unionb.) 400 kor.	32·—	634 75	635 75
Bankvereinu 400 kor.	30·—	557 40	558 40
Dolno austr. tow. eskont. 400 kor.	36·—	759 —	760 20
Zivnostenska banka 200 kor. . .	14·—	272 50	273 50
Akcye przedsiębior. transport.			
Kolei półn.-ces. Ferd. 2100 kor.	272½	5170 —	5200 —
„ Lwów-Czern.-Jassy 400 kor.	27½	552 —	555 —
„ państwowej 400 kor. . .	33·—	758 —	759 —
„ południowej 400 kor. . .	0·—	115 75	116 75
Żeglugi par. na Dunaju 1050 kor	42·—	1194 —	1204 —
Lloydu 400 kor.	18 —	588 —	590 —
Adria 200 kor.	12·—	523 —	525 50
Genusscheine akcyj Staatsbahnu .	8·—	266 —	267 —
Akcye przedsiębiorstw przemysł			
Austr. Tow. górn. Alpine 200 k.	36—	771 75	772 75
Praskiego Tow. żel. przem. 400 k.	160—	2836 —	2846 —
Schodnica 500 kor.	1·—	538 —	540 —
Węg. tow. elektrycznego 200 kor.	22 —	453 —	455 —
Rima Muranyi 200 kor. . . .	32·—	703 60	704 60
Gal. Karpackie naftowe 400 kor.	30 —	860 —	867 —
Elbemühl, fabr. papieru 200 kor.	10 —	221 —	225 —
Wienerberger, cegielnia 240 kor.	25 —	836 —	840 —
Austr. fabryki broni 200 kor.	20 —	738 —	741 50
Gal. fabr. maszyn w Sanoku 500 K	35 —	560 —	565 —
Gal. tow. naftowe „Galicya" 200 K	16·—	388 —	390 —
Poldihütte . . . 400 kor.	24·—	545 —	548 —
Westböhmische Bergbau 200 „	20 —	545 —	548 —
Gal. tow. górn w Szerszy 200 „	14·—	315 —	320 —

	płacą kor. h.	żądają kor. h.
Waluty.		
Dukat cesarski	11 37	11 40
20-frankówka	19 10	19 12
Niemieckie banknoty za 100 marek . .	117 60	117 80
Włoskie banknoty za 100 lirów . . .	94 75	94 95
10 funtów sterlingów	240 50	240 72½
Ruble (za 100 rs.)	254 25	255 25

LOSY

Losy.	nom. wart	płacą kor. h.	żądają kor. h.
5% państw. z r. 1860	koron 1000	1652 50	1692 50
5% „ „ 1860	„ 200	438 —	450 —
bezproc. „ „ 1864	„ 200	642 —	654 —
bezproc. „ „ 1864	„ 100	321 —	327 —
węgier. premiowe z r. 1880	„ 200	449 50	461 50
węgier. premiowe z r. 1870	„ 100	224 75	230 75
4% regulacyi Cisy (Theiss)	„ 200	308 —	320 —
5% „ Dunaju .	złr. 100	299 —	302 —
miasta Wiednia kom. z 1874	„ „	534 —	544 —
2% serbskie	fr. 100	110 —	116 —
serbskie 10-frankowe . . .	„ 10	23 50	25 —
tureckie	„ 400	255 50	258 50
3% austr. Zakł. kr. ziem. I em.	złr. 100	297 —	303 —
3% „ „ „ II. em.	100	277 50	283 50
4% węg. Banku hipotecznego .	100	249 —	255 —
węgierskie Bazylika (Dombau)	złr. 5	28 —	32 —
kredytowe z r. 1858 . .	„ 100	518 —	528 —
Klary	„ 40	212 —	222 —
m. Krakowa	„ 20	118 —	128 —
m. Insbrucku	„ 20	117 —	124 —
m. Lublany	„ 20	88 —	94 —
Palffy	„ 40	255 —	285 —
austr. czerwonego krzyża .	„ 10	60 —	64 —
węg. czerwonego krzyża . .	„ 5	37 25	41 25
włoskie „ „ . .	fr. 25	58 50	60 50
węgierskie Josziv. . . .	złr. 2	18 —	20 —
Rudolfa	„ 10	66 —	72 —
Salma	„ 40	260 —	270 —
miasta Salcburga	„ 20	115 —	125 —
Kwity premiowe.			
3% aust. Zakł. kred. ziem. I. Emis.		61 50	65 50
3% austr. Zakł kred. ziem. II. Emis		98 50	102 50
4% węgier. banku hipotecznego .		37 50	41 50

Kupony premiowe (*Prämienscheine*)

Kupony	płacą	żądają
losów Bazylika	9 —	10 50
„ austr. czerwonego Krzyża .	13 —	15 —
„ węg. „ „ . .	9 25	10 75
„ włoskich „ „ . .	15 —	18 —
losów serbskich tytoniowych .	9 —	10 50

Kursa warszawskie.

	Rubli	
4½% listy zastawne ziemskie	93 25	94 25
4% listy zastawne ziemskie	87 —	88 —
4½% listy zastawne m. Warszawy . . .	91 25	92 25
5% listy zast. m. Warszawy	96 25	97 25
Losy rosyjskie I. em. z r. 1864	472 —	482 —
Losy rosyjskie II. em. z r. 1866	372 —	382 —
4% renta	94 40	95 40
4½% listy Wileńskie	91 —	92 —
4½% listy Łódzkie	88 —	89 —
4½% Obl. m. Warszawy	89 50	90 50

Właściciele i wydawcy: Bracia Eibenschütz. Odpowiedzialny redaktor: Wilhelm Eibenschütz